

Postadres: Postbus 250, 3640 AG Mijdrecht

Bezoekadres: Croonstadtlaan 111, 3641 AL Mijdrecht

Telefoonnummer: 0297-291616

Website: www.derondevenen.nl

Inclusie-agenda

Iedereen doet mee in De Ronde Venen

Gemeente
De Ronde Venen

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Doel inclusie-agenda Iedereen doet mee in De Ronde Venen	2
Wat is inclusie?	3
Voorbeelden van inclusie in De Ronde Venen	3
Looptijd en evaluatie.....	5
Thema's en acties 2022-2025	6
1. Bewustwording	6
2. Communicatie	7
3. Inclusieve buurt.....	8
4. LHBTIQ+.....	9
5. Fysieke Toegankelijkheid	10
6. Arbeidsmarkt.....	11
Bronnen.....	13
Bijlage 1: De stappen die al gezet zijn	14
Bijlage 2: Uitgangspunten inclusie-agenda.....	15

Inleiding

Voor u ligt de inclusie-agenda Iedereen doet mee in De Ronde Venen. Deze agenda is een integraal plan om inclusie in te voeren in de lokale samenleving. De acties en doelen voor de verschillende leefgebieden richten zich op de jaren 2022 tot en met 2025.

Het college en de raad van De Ronde Venen hebben inclusie hoog op de agenda staan. Inclusie is opgenomen in het coalitieakkoord In het Hart. De afgelopen jaren hebben de fracties verschillende moties ingediend. Als gevolg daarvan vond in 2020 een beknopte nulmeting plaats. U leest hier meer over in bijlage 1. Op 5 juli 2021 heeft de raad het amendement Lokale Inclusie-Agenda aangenomen. Daarin wordt gevraagd om de inclusie-agenda af te ronden en uit te voeren. Een andere aanleiding om te komen tot Iedereen doet mee in De Ronde Venen is het VN-Verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Op 14 juli 2016 is het verdrag in Nederland in werking getreden.

De eerste stappen op weg naar een inclusieve samenleving vloeien voort uit de Maatschappelijke Agenda 2017 – 2020 en het coalitieakkoord 2018. Daarin staat: “De Maatschappelijke Agenda is erop gericht om te komen tot inclusief beleid voor alle inwoners in plaats van op doelgroepen. Dat wil niet zeggen dat de positie van de jeugd, ouderen, gehandicapten of andere groepen uit beeld is, maar eerder dat deze zijn opgenomen in de brede benadering.” [ ] “Er is een inclusieve samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Het maakt niet uit welke culturele achtergrond, gender, leeftijd of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.”.

Doel inclusie-agenda Iedereen doet mee in De Ronde Venen

Het doel van de inclusie-agenda is om de fysieke toegankelijkheid en sociale inclusie te versterken. We richten ons daarbij op de volgende thema's:

- Bewustwording
- Communicatie
- Inclusieve buurt
- LHBTIQ+
- Fysieke toegankelijkheid
- Arbeidsmarkt

Iedereen telt mee en hoort deel te kunnen nemen aan de samenleving, ongeacht de fysieke, verstandelijke of mentale beperking, seksuele voorkeur, geslacht, geloof, afkomst, leeftijd en geloofsovertuiging. We willen de fysieke drempels wegnemen en sociale inclusie bevorderen. Bij dat laatste willen we de participatie van individuen stimuleren én de uitsluiting van mensen terugdringen. Sociale inclusie gaat niet alleen over degene die ondersteuning krijgt, het gaat over alle inwoners. Van hen wordt namelijk gevraagd dat ze ruimte maken en openstaan, zodat iedereen daadwerkelijk mee kan doen. De inclusie-agenda geeft richting voor de komende jaren. Partners en inwoners hebben een belangrijke rol bij de uitwerking en concretisering van acties in dit document.

¹ Motie discriminatievrije en inclusieve gemeente (2016).

Actieplan Inclusieve Samenleving (2017)

Ondertekening van het Regenboogstembus akkoord (2018).

Motie toegankelijke gemeente (2019).

Amendement opstellen inclusie agenda (2021).¹ <https://vng.nl/artikelen/handreiking-lokale-inclusie-agenda>

Wat is inclusie?

Een inclusieve samenleving is een open samenleving waar iedereen ertoe doet en van waarde is. Onderlinge verschillen zijn niet van belang, omdat ieder op zijn of haar eigen manier aan de samenleving bijdraagt.

Inclusie betekent toenemende participatie van elk individu in de samenleving. Een inclusieve samenleving is een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten of beperkingen. In een inclusieve samenleving kan iedereen op een gelijkwaardige manier meedoen met clubs en verenigingen, op de arbeidsmarkt, op school en in de buurt.

De samenleving is gebouwd op de interesses en talenten van alle inwoners (Bolsenbroek & Van Houten, 2010). In een inclusieve samenleving heeft iedereen dezelfde kansen om mee te doen op alle terreinen. Dat kan alleen als we met elkaar rekening houden en drempels wegnemen (Coalitie voor inclusie, 2022). Inclusie kan worden gezien als de ene pool van een lijn waarvan de andere pool uitsluiting is (Unesco, 2005). Werken aan een inclusieve samenleving betekent het samen vormgeven van een samenleving, scholen, klassen, wijken, clubs en een arbeidsmarkt waaraan iedereen optimaal kan deelnemen.

Voorbeelden van inclusie in De Ronde Venen

Gemeente De Ronde Venen werkt actief aan een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen. Werken aan een inclusieve samenleving doen we samen met inwoners, scholen, clubs en verenigingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Bijvoorbeeld door te luisteren naar mooie voorbeelden in de gemeente en door uit te zoeken waarom iets juist niet lukt. En door kennis te maken met inspirerende werkwijzen en gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen.

In de gemeente zijn er mooie voorbeelden van inclusie:

- Het hissen van de Regenboogvlag op het gemeentehuis, ieder jaar op Coming Out Day in oktober.
- Het eerste regenboogzebrapad is aangelegd op initiatief van inwoners. De oversteekplaats aan de Rondweg in Mijdrecht straalt in alle kleuren van de regenboog. Het regenboogzebrapad moet onderstrepen dat iedereen welkom is in De Ronde Venen. Hiermee geeft de gemeente de boodschap aan de samenleving om open te staan voor diversiteit.
- Het project Next Level helpt statushouders bij het vinden van betaald werk. Het gaat om statushouders die zijn ontheven van de inburgeringsplicht, omdat het voor hen niet te doen is om binnen de tijd die daarvoor staat het inburgeringsexamen te halen. De deelnemers aan het project werken in de schoonmaak of groenvoorziening en krijgen praktische taallessen die daarop aansluit.
- Trainingen van sportaanbieders om inclusief te worden, zodat inwoners met een beperking zoveel mogelijk kunnen meedoen met het reguliere sportaanbod. Dit initiatief komt voort uit het lokaal sportakkoord.

- Het Informatiepunt Digitale Overheid van de bibliotheek. Inwoners kunnen hier terecht met vragen over digitale diensten van overheden. Bijvoorbeeld over het verlengen van een rijbewijs, het aanvragen van zorgtoeslag, het invullen van de belastingaangifte of het zoeken naar een woning.
- De gemeente werkt aan digitale toegankelijkheid van de gemeentewebsite. De dienst Klik voor Teletolk is ingevoerd. Doven, slechthorenden, mensen die moeilijk verstaanbaar zijn of die moeite met de taal hebben, kunnen via deze dienst een vraag stellen aan de gemeente.
- Op de site staat een dyslexiefunctie. Wie daar naartoe gaat kan de letter- en regelafstand groter maken. De tekst is dan beter te lezen voor mensen met dyslexie. Verder is er een voorleesknop en contrastknop. De tabtoets is voor mensen die geen gebruikmaken van een muis.
- Het project Brieven en formulieren herschrijven. Het doel hiervan is de schriftelijke communicatie met de inwoners te vereenvoudigen. Meer dan 100 brieven zijn herschreven. Medewerkers van de gemeente volgen een training hiervoor.
- Gemeente De Ronde Venen is dementievriendelijk. Door verschillende activiteiten te ontwikkelen voor ouderen met dementie die erop gericht zijn dat zij zich kunnen redden en blijven meedoen aan activiteiten.
- Eigenwijs op Reis. De stichting Handje Helpen en de gemeente ondersteunen leerlingen die gebruikmaken van het leerlingenvervoer. Het doel is dat zij zelfstandig leren reizen met het openbaar vervoer.
- De in 2020 uitgevoerde toegankelijkheidstoets in De Ronde Venen. Stichting Ongehinderd heeft in 2020 publieke locaties getoetst op fysieke toegankelijkheid. Het gaat om de begraafplaatsen in Abcoude en Baambrugge, brede school Present, stichting De Paraplu en NME-centrum De Woudreus, sporthal De Phoenix, sporthal De Eendracht, sportzaal De Brug, basisschool de Trekvogel, het Werkcentrum, het gemeentehuis en het zwembad en de sportschool van het Veenweidebad. Deze locaties voldoen aan de minimale wettelijke toegangseisen. De gemeente wil meer aanpassingen doen, zodat iedereen ongehinderd de locaties kan betreden. Dit is opgenomen in een meerjarenonderhoudsplan.
- Om inwoners te helpen met ideeën om de buurt mooier, leuker en levendiger te maken is Goud in je wijk gestart. Het team bestaat uit inwoners en medewerkers van de gemeente. Samen hebben zij een groot netwerk, waardoor het makkelijker is om buurtinitiatieven te helpen.
- Het doel is inwonersinitiatieven sneller en gemakkelijker te realiseren. Gemeente De Ronde Venen werkt samen met inwoners aan een vitale en leefbare straat, wijk, dorp én gemeente.
- Het bezoek van stichting Art. 1 Midden Nederland aan de weekmarkt in Mijdrecht in 2021. Vertegenwoordigers maken op de markt kennis met de inwoners en vergroten de naamsbekendheid van de stichting als discriminatiemeldpunt.

Looptijd en evaluatie

Deze inclusie-agenda loopt tot en met 2025. Dit loopt parallel met de bestuursperiode. In 2024 is een tussentijds evaluatiemoment. Samen met inwoners en afgevaardigden van maatschappelijke partners blikken wij dan terug op uitgevoerde acties en mooie voorbeelden van inclusie. Ook is het de bedoeling om knelpunten en nieuwe ideeën te inventariseren.

De inclusie-agenda is geen statisch document. Nieuwe ontwikkelingen en behoeften die zich in de loop der jaren voordoen, kunnen aan de agenda worden toegevoegd.

Thema's en acties 2022-2025

Deze paragraaf beschrijft de thema's en de acties die tot en met 2025 plaatsvinden. De bijlage bevat het uitvoeringsdocument. Een aantal acties krijgt een apart projectplan, zodat die concreter worden.

Het belangrijkste thema in deze agenda is bewustwording, want dat loopt door alle thema's heen. In het VN-Verdrag is bewustwording een voorwaarde voor een inclusieve samenleving. Communicatie is een nuttig instrument om bewustwording te vergroten. Daarom is bewustwording het eerstgenoemde thema. Bewustwording en communicatie zijn terugkerende onderwerpen in de overige thema's inclusieve buurt, fysieke toegankelijkheid, LHBTIQ+ en arbeidsmarkt.

1. Bewustwording

Het is nodig dat alle inwoners, (maatschappelijke) partners, ondernemers en medewerkers van de gemeente zich ervan bewust worden dat er drempels zijn in de samenleving. Door die drempels voelen sommige inwoners zich uitgesloten. Het gaat bij die bewustwording om verbreding van de blik, vergroting van het begrip en inleving in wat een gevoel van uitsluiting kan betekenen.

Doelen en acties

Doel: Medewerkers besteden in hun werkzaamheden (praktijk, beleid, projecten) bewust aandacht aan inclusie. Zij stellen zichzelf steeds de vraag of hun werkzaamheden bijdragen aan inclusie.

Actie: Organiseren bewustwordingscampagnes. Eventueel worden er workshops aangeboden.

Doel: Bewustwording en deskundigheidsbevordering bij externe partners over inclusie.

Actie: Inventariseren waar de behoeftes liggen en een passende workshop/training organiseren.

Doel: Inwoners bewust laten worden van inclusie en vergroting van begrip naar elkaar.

Actie: Via diverse communicatiekanalen inwoners informeren over inclusie (de thema's inclusieve buurt, LHBTIQ+, fysieke toegankelijkheid en arbeidsmarkt) om bewustwording te vergroten binnen de lokale gemeenschap.

Actie: Aansluiten bij een speciale 'dag of week'. Deze momenten benutten om lokale activiteiten te organiseren en om een thema uit de agenda uit te lichten. Te denken valt aan de Week van Toegankelijkheid.

Doel: Inwoners die zich onheus bejegend voelen of discriminatie ervaren weten (beter) hoe zij dit kunnen melden bij het discriminatiemeldpunt van stichting Art. 1.

Actie: Inwoners zijn bekend met het discriminatiepunt en weten waarvoor zij de stichting kunnen benaderen.

Actie: Stichting Art. 1 komt opnieuw met het project On the Road naar de gemeente om het discriminatiemeldpunt onder de aandacht te brengen van inwoners.

Actie: Gemeentelijke medewerkers en partners weten dat ze inwoners die zich gediscrimineerd voelen naar het meldpunt moeten verwijzen.

Doel: Maatschappelijke partners zijn zich bewust van de inclusieve samenleving en dat iedereen mee moet kunnen doen aan activiteiten.

Actie: Met maatschappelijke partners verkennen hoe zij kunnen bijdragen aan inclusief samenleven. Dit gesprek gaat vooraf aan wat we als voorwaarden in de subsidiebeschikking opnemen.

2. Communicatie

Bij communicatie gaat het erom dat zo veel mogelijk inwoners kunnen communiceren met de gemeente. Daarvoor moeten zij toegang hebben tot de gemeente en maatschappelijke partners. De gemeente kan communicatie gebruiken om een boodschap over te brengen. Het is noodzakelijk dat inwoners de informatie begrijpen die wordt gedeeld. Voor communicatie, lezen en begrijpen is beheersing van de taal essentieel.

Doelen en acties

Doel: De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid om duidelijk, begrijpelijk en toegankelijk te communiceren met haar inwoners. En maakt daar meer en beter werk van.

Actie: We zetten in op schrijftrainingen en schrijfcoaches, waarbij eigen medewerkers hun collega's helpen met schrijven in duidelijke taal.

Actie: Structurele aandacht voor dit proces van toegankelijke communicatie waarbij kennis wordt onderhouden.

Doel: De gemeentesite is volledig toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een functiebeperking en voor mensen die digitaal minder vaardig zijn.

Actie: Alle pdf-formulieren volledig toegankelijk maken, zodat deze voldoen aan de WCAG-richtlijnen. Dat betekent dat deze beter leesbaar zijn voor slechtzienden en door voorleessoftware voorgelezen kunnen worden.

Doel: Inwoners met taalachterstand beter leren lezen, spreken en/of schrijven.

Actie: Bevorderen dat inwoners die hun vaardigheden willen verbeteren zich aanmelden bij de bibliotheek. Taalhuis De Ronde Venen is een samenwerking tussen de bibliotheek, Tympaan-De Baat en de gemeente en helpt inwoners bij het beter leren van de taal en digitale vaardigheden.

Doel: Informatie over voorzieningen rondom inclusieve activiteiten zijn vindbaar en toegankelijk.

Actie: Landelijke organisaties en voorzieningen rondom LHBTIQ+ worden toegevoegd aan de website van het Servicepunt.

Actie: De bekendheid van de website van het Steunpunt Vrijwilligerswerk wordt vergroot.

3. Inclusieve buurt

Een inclusieve buurt is een leefomgeving waar iedereen naar eigen vermogen mee kan doen en zich thuis voelt. Inwoners leven prettig samen en kijken naar elkaar om, ook naar mede-inwoners in een kwetsbare positie. Een inclusieve buurt is voor iedereen, of die nu een beperking heeft of niet, man of vrouw is, jong of oud. Iedereen is anders, maar hoort erbij. Werken aan een inclusieve buurt is een continu proces van samen zoeken en uitproberen hoe inwoners elkaar kunnen ontmoeten, meedoen in de buurt en elkaar de ruimte geven.

Doelen en acties

Doel: Bevorderen van sociale inclusie in de buurt.

Actie: Sociale banden in de wijk stimuleren door bewonersinitiatieven die gericht zijn op de inclusieve buurt. Goud in je wijk en de opbouwwerkers helpen hieraan mee. De gemeente verkent samen met partners waar de kansen liggen. De uitkomst kan als voorwaarde in de subsidiebeschikking opgenomen worden.

Actie: Vergroten van de inclusie in de buurt is opgenomen in het gezondheidsbeleid en sportbeleid.

Actie: De gemeente begeleidt inwoners die activiteiten organiseren waarbij de verschillende doelgroepen elkaar ontmoeten. De gemeente brengt de organisatoren in contact met de beheerders van leegstaande publieke gebouwen en helpt hen zo een locatie te vinden.

Actie: Met behulp van buurtsportcoaches specifieke sportwensen van inwoners vervullen, zodat ook zij kunnen meedoen met sport. De buurtsportcoaches zijn de verbinding tussen inwoners en sportverenigingen.

Actie: Met het project Aangepaste sportaanbieder de sportaanbieders en sportverenigingen meer inclusief maken. Dit is opgenomen in het Lokaal Sportakkoord.

Actie: Het project Welkom in de wijk is in de verkenningsfase. Het heeft als doel mensen met een psychische kwetsbaarheid in de wijk te huisvesten.

4. LHBTIQ+

In 2018 en 2022 hebben de meeste politieke partijen het Regenboog Stembusakkoord ondertekend. Zij leggen hiermee vast dat ze zich inspanden voor maatregelen op het gebied van LHBTIQ+-emancipatie. Als enige thema in de inclusie-agenda is dit specifiek op een doelgroep gericht. De reden is dat sociale acceptatie van mensen met een LHBTIQ+-achtergrond laag is. Met de ondertekening van het akkoord vraagt de raad hiervoor prioriteit.

Doelen en acties

Doel: Het beleid sluit aan bij de behoeftes van inwoners met een LHBTIQ+-achtergrond.

Actie: Bij de ontwikkeling van beleid betreft de gemeente ook inwoners met een LHBTIQ+-achtergrond.

Doel: De gemeente zet zich actief in voor de veiligheid van LHBTIQ+-inwoners.

Actie: De gemeente gaat in gesprek met de politie over een aanspreekpunt bij de politie voor LHBTIQ+.

Actie: De gemeente verkent hoe onder de LHBTIQ+-gemeenschap de aangiftebereidheid kan worden vergroot.

Actie: De gemeente brengt het discriminatiemeldpunt van stichting Art. 1 onder de aandacht bij de inwoners.

Doel: Gemeente ondersteunt LHBTIQ+-jongeren.

Actie: De gemeente gaat met het onderwijs in gesprek. Doel is om te inventariseren welke ondersteuning nodig is om jongeren een prettige en veilige omgeving te bieden.

Actie: De basisscholen en het voortgezet onderwijs krijgen een voorlichtingsprogramma over LHBTIQ+, pesten en discriminatie.

Actie: De gemeente doet mee met de Week van Respect en de Week Tegen Pesten.

Actie: De gemeente werkt intensiever samen met COC Midden-Nederland.

Doel: De gemeente bevordert dat professionals die met LHBTIQ+-jongeren werken voldoende expertise over deze groep hebben.

Actie: De gemeente inventariseert bij professionals die met LHBTIQ+-jongeren werken aan welke (vorm van) deskundigheid zij behoefte hebben.

Doel: De gemeente zet zich in voor kwetsbare LHBTIQ+-inwoners, zodat zij zich veiliger voelen.

Actie: De gemeente ondersteunt activiteiten met subsidie.

Actie: De gemeente spreekt met vertegenwoordigers van Vluchtelingenwerk over hun observaties, ondersteuningsaanbod en wat nodig is om LHBTIQ+-vluchtelingen veiligheid te bieden.

Actie: De gemeente verkent de mogelijkheid om De Roze Loper bij een verzorgingstehuis te introduceren, zodat LHBTIQ+-ouderen een prettiger leefomgeving hebben.

Doel: De gemeente bevordert de zichtbaarheid van LHBTIQ+.

Actie: De gemeente hijst de Regenboogvlag op Coming Out Day.

Actie: De gemeente onderzoekt hoe de zichtbaarheid vergroot kan worden.

5. Fysieke Toegankelijkheid

De fysieke toegankelijkheid van openbare wegen en publieke gebouwen is een van de belemmeringen die inwoners kunnen ervaren in het dagelijks leven. Toegankelijke ruimten zijn een voorwaarde voor de volwaardige deelname van inwoners aan de lokale samenleving. Verbetering van die toegankelijkheid is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Een grotere bewustwording onder inwoners is ook belangrijk, want een trottoir kan bijvoorbeeld geblokkeerd worden door foutgeparkeerde fietsen.

Doel en Acties

Doel: Publieke gebouwen, winkels, openbare ruimten en sportlocaties toegankelijker maken.

Actie: In 2022 staat de aanbesteding gepland voor de grote aanpassingen die volgens de rapportages van stichting Ongehinderd nodig zijn. In de loop van dit jaar starten alvast de aanpassingen van de kleedruimtes van sportzaal De Eendracht. Deze worden toegankelijker voor mindervaliden.

Actie: Afhankelijk van de eventuele impact van de aanpassingen in het algemeen kan het zijn dat werkzaamheden uitgesmeerd worden.

Actie: De afdeling ruimte en sociaal domein schrijven samen een projectplan om de huidige voorzieningen in de openbare ruimte - zoals stoepen en drempels – op toegankelijkheid te controleren. Er wordt gestart in 1 kern. Samen met inwoners stellen de afdelingen een lijst op met aanbevelingen voor een betere toegankelijkheid van de huidige voorzieningen.

Actie: Winkeliers en sportverenigingen krijgen informatie over toegankelijkheid. Het delen van informatie en relevante initiatieven kan hen stimuleren de toegankelijkheid te verbeteren.

Actie: De gemeente verkent of het mogelijk is dat er een keurmerk toegankelijkheid voor winkels komt. Dat maakt de toegankelijkheid zichtbaar en creëert bewustwording, zodat andere ondernemers na gaan denken over de toegankelijkheid van hun winkel.

6. Arbeidsmarkt

Een inclusieve arbeidsmarkt is zodanig ingericht dat iedereen door middel van betaald werk optimaal kan meedoen en bijdragen aan de maatschappij. De gemeente vindt dat alle inwoners – oud en jong, ongeacht culturele achtergrond, gender, seksuele oriëntatie, inkomen, talenten en beperkingen – tot hun recht moeten komen door hun talent in te zetten voor de doelstelling van een bedrijf of organisatie.

Dit heeft gevolgen voor hoe we de werkvloer en ondernemerschap vormgeven, hoe we omgaan met culturele en genderdiversiteit en hoe we de arbeidsmarkt inrichten.

Wie ondersteuning nodig heeft bij het vinden of uitvoeren van werk, kan die krijgen. Vormgeven aan een inclusieve werkvloer betekent vormgeven aan inclusief ondernemerschap. Een inclusieve werkvloer is geen plek waar vooral mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken. Het gaat er juist om dat de werknemers in het bedrijf de diversiteit van de omringende samenleving weerspiegelen.

Doelen en acties

Doel: Vergroting van bewustwording van inclusie bij ondernemers.

Actie: De accountmanagers werk & inkomen van de gemeente voeren verkennende gesprekken met lokale ondernemers over inclusief werkgeverschap, discriminatie, diversiteit en de belemmeringen om inclusief werkgeverschap vorm te geven. Deze gesprekken kunnen deel uitmaken van regulier overleg. Ze kunnen ook het thema zijn van een aparte bijeenkomst voor ondernemers, zoals een ontbijtsessie.

Doel: Werkgevers staan open voor jongeren die moeilijk een stageplek kunnen vinden.

Actie: De accountmanagers werk & inkomen van de gemeente voeren verkennende gesprekken over stagemogelijkheden voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook inventariseren ze bij de werkgevers wat zij nodig hebben om deze jongeren een stageplek te bieden.

Doel: Statushouders en inwoners die in Nederland zijn opgegroeid kunnen op het werk de taal leren en zich verder ontwikkelen.

Actie: Op 14 september 2022 ondertekenen bedrijven in de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam het Taalakkoord. Daarmee geven bedrijven aan zich in te willen zetten om lessen taal op de werkvloer te laten geven. De medewerkers worden getraind om laaggeletterdheid te herkennen. Ook is afgesproken dat communicatie naar medewerkers en klanten toe helder is.

Doel: De gemeente zet in op ontwikkeling en activering van inwoners in de bijstand die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Actie: De gemeente ontwikkelt een actieplan in het Participatiekoers om deze inwoners te activeren.

Bronnen

Bolsenbroek, A. & Van Houten, D. (2010). Werken aan een inclusieve samenleving Goede praktijken.

Coalitie voor inclusie (2022). Wat is inclusie? <https://coalitievoorinclusie.nl/vn-verdrag-handicap/wat-is-inclusie/>

Gemeente De Ronde Venen (2017). De Maatschappelijke Agenda 2017 – 2020

Unesco (2005). Guidelines for Inclusion Ensuring Access to Education for All. Paris: Unesco

VNG (2018). Factsheet VN-Verdrag Handicap Wat betekent het VN-Verdrag voor gemeenten? https://vng.nl/files/vng/pagina_attachments/2016/vn-verdrag-handicap_20180227.pdf

VNG (2022). Handreiking lokale inclusie agenda. [<https://vng.nl/artikelen/handreiking-lokale-inclusie-agenda>].

Bijlage 1: De stappen die al gezet zijn

In samenwerking met de gemeente heeft stichting Inclusionlab een beknopte nulmeting uitgevoerd in de periode mei-juni 2020. De organisatie heeft de knelpunten en mooie voorbeelden op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt, inclusieve buurt en sport, vrije tijd en cultuur in kaart gebracht en in een tussenrapportage verwerkt (Informatienota 19 augustus 2020). De werkwijze was co-creatief en inclusief. Inwoners, organisaties en gemeente zijn samen opgetrokken. Inclusionlab heeft met inwoners, scholen, bedrijven, clubs, levensbeschouwelijke organisaties, verenigingen en initiatieven gesproken over de inclusieve samenleving. Ook heeft de stichting 25 verhalen via interviews mogen vastleggen.

Beleidsadviseurs, uitvoerders en projectleiders hebben met behulp van de Quickscan Inclusieve Gemeenten de stand van zaken van inclusie in beleid en praktijk inzichtelijk gemaakt. Dat deden zij door vragen over de eigen beleidsterreinen te beantwoorden. In 2 bijeenkomsten zijn de gesignaleerde knelpunten, mooie voorbeelden en mogelijke acties getoetst aan geïnteresseerde partners en inwoners. Op grond van de resultaten van deze beknopte nulmeting hebben zij bijgedragen aan de eerste contouren van de lokale inclusie-agenda.

Het document dat u nu leest is een verlengstuk van de tussenrapportage uit 2020. De inclusie-agenda is niet alleen van de gemeente, maar van de samenleving. Daarom is er in november 2021 een bijeenkomst geweest met inwoners, maatschappelijke partners, raadsleden en gemeentelijke medewerkers. Stichting Inwoners voor Inwoners kreeg de opdracht om inwoners te benaderen en uit te nodigen voor de bijeenkomst. Deelnemers aan de bijeenkomst hebben in werksessies de ervaren knelpunten verkend, de acties voor de agenda bepaald en een prioritering aangebracht.

De volgende stap was clustering van deze acties en verdeling ervan over een zestal thema's: bewustwording, communicatie, inclusieve buurt, LHBTIQ+, fysieke toegankelijkheid en arbeidsmarkt. Sport, cultuur en onderwijs zijn niet als specifieke thema's opgenomen. In de werksessies zijn deze thema's onvoldoende naar voren gekomen. Om de thema's behapbaar te houden, is er niet voor gekozen om van sport, cultuur en onderwijs aparte thema's te maken. Sport en onderwijs komen wel terug als acties. Als tijdens de tussentijdse evaluatie blijkt dat een niet-genoemd thema actueel is, dan kan dat alsnog een apart thema worden. De agenda is een flexibel document. Tot slot hadden de deelnemers aan de bijeenkomst de mogelijkheid om de genoteerde acties aan te vullen of aan te scherpen.

Bijlage 2: Uitgangspunten inclusie-agenda

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking noemt uitgangspunten die ook voor deze inclusie-agenda gelden. Twee daarvan staan hieronder. (VNG, 2018).

...nothing about us without us

Een van de belangrijkste uitgangspunten van het VN-verdrag is dat de doelgroep betrokken wordt bij het maken van beleid. Bij het opstellen van deze agenda hebben inwoners hun input gegeven. Bij de uitvoering van de acties zijn hun betrokkenheid en deelname belangrijk.

...mogen stapsgewijs worden ingevoerd

Het VN-verdrag bepaalt dat de inclusiviteit van de samenleving geleidelijk moet toenemen, maar dat niet alles in één keer hoeft. In de loop van de jaren is het mogelijk om de thema's bij te stellen. Een inclusief De Ronde Venen bereiken we niet meteen. Inclusie vraagt structureel aandacht. We gebruiken het jaar 2022 ook om de randvoorwaarden te creëren door te werken aan bewustwording en verkennende gesprekken te voeren met maatschappelijke partners.

De acties worden zo veel mogelijk opgenomen in het reguliere werk, binnen de bestaande kaders en budgetten. Toch zullen extra financiën nodig zijn, bijvoorbeeld voor het organiseren van trainingen voor de ambtelijke organisatie. Inclusiviteit vraagt uiteindelijk van ons allemaal betrokkenheid, inzet en van de gemeentelijke afdelingen voldoende kennis, beschikbare uren en financiële middelen. De acties uit de agenda zijn ook niet binnen een jaar uitgevoerd, maar de agenda geeft wel richting waar we de komende tijd op gaan inzetten.